

3.4. Kirjastotunnin konsepti

Kirjastotunnin konseptissa on kyse lukutaidon valmiuksiin liittyvän lukumotivaation herättämisestä ja ylläpitämisestä.

Lukemaan motivoi tutkitusti se, että luetusta ja lukemisesta keskustellaan ja että lapsi näkee ja kuulee, että muutkin lukevat – niin aikuiset kuin toiset lapsetkin.

Lukumotivaation kannalta tärkeää on myös se, että joku on kiinnostunut ja kyselee siitä, mitä lapsi lukee ja mitä hänelle luetaan.

Kirjastotunnin avulla lapsi oppii, että lukeminen ja luettu ovat relevantteja keskustelunaiheita niin aikuisten kuin toisten lastenkin kanssa.

Lisäksi lapsi saa kokemuksen, että kirjastossa on paljon häntä kiinnostavaa aineistoa ja että se on löydettävissä. Hän oppii myös sen, että kirjaston työntekijä auttaa luettavan etsimisessä.

Kirjastotunnilla tuodaan huomio erilaisten lukemisen aineistojen löytymiseen sekä siihen, että luettu tuodaan keskustelun aiheeksi. Kyse on siis toisaalta lukuvinkeistä ja toisaalta luettuun ja lukemiseen liittyvästä vuorovaikutuksesta, jolla on tutkitusti vaikutusta motivaatioon lukea.

Kirjastotunnin eteneminen:

Kirjastotunti alkaa yhteisellä aloituksella, mielellään aulatilassa. Koko ryhmä kokoontuu piiriin istumaan.

1. Lasten kohtaaminen:

Kirjaston työntekijä toivottaa kaikki tervetulleiksi kirjastoon. Mahdollisuuksien mukaan käydään läpi osallistujien nimet joko kirjoittamalla ne teipille ja kiinnittämällä näkyville, tai jos on tuttu ryhmä, niin vain yhteisesti ääneen sanoen.

Tämän jälkeen kirjaston työntekijä kertoo, mitä kirjastotunnin aikana tehdään.

2. Huomio lukemiseen:

Edelleen piirissä. Käydään kirjaston työntekijän johdolla kierros, jolloin kaikki kertovat vuorollaan, mitä ovat lukeneet viime aikoina tai mitä heille on luettu. Myös aikuiset osallistuvat.

3. Pohjustetaan kirjojen katselua:

Annetaan tehtävä:

“Ruvetaan kohta katselemaan kirjoja. Tunnin lopuksi tullaan takaisin piiriin ja kukin saa näyttää muille kirjan / kohdan kirjasta, jota lueskeli kirjastotunnin aikana. Myös aikuiset tekevät tehtävän.”

Ennen lukemaan lähtemistä käydään vielä läpi säännöt:

Muistutetaan, että nyt katsellaan kirjoja, ei esimerkiksi leikitä. Muistutetaan siitäkin, että myös aikuiset katselevat nyt lastenkirjoja.

Annetaan ohje: kun on katsellut jotakin kirjaa, se jätetään sovittuun paikkaan pöydälle, ei siis panna takaisin hyllyyn.

4. Kierros kirjastossa:

Käydään kirjaston työntekijän johdolla katsomassa, missä on vessa ja missä minkäkinlaisia kirjoja (dinosauruskirjat, Pipsa Possut jne.).

5. Siirrytään katselemaan kirjoja:

Kirjaston työntekijä muistuttaa, että hän on koko ajan saatavilla ja että häneltä voi tulla kysymään, jos etsii vaikka jotain tiettyä kirjaa tai jos etsii kirjoja jostain tietyistä aiheista. Myös ryhmän omat aikuiset auttavat!

6. Lueskelu, katselu ja lukemisista juttelu:

Ryhmä hajaantuu tutkimaan kirjahyllyjen sisältöä sekä lueskelemaan kirjoja. Kirjaston työntekijä ja ryhmän omat aikuiset auttavat luettavan löytämisessä.

Silloin, kun kirjaston työntekijä ja ryhmän omat aikuiset eivät ole etsimässä luettavaa jollekulle, he kiertelevät lasten parissa katselemassa ja kyselevät siitä, mitä itse kukin on lukemassa. – Halutessaan lapsi saa kertoa myös muista lukemistaan kirjoista ja lehdistä.

Kirjaston työntekijä ja ryhmän omat aikuiset pitävät huolen siitä, että keskustelu pysyy lukemisessa ja että jokainen löytää itseään kiinnostavaa aineistoa.

7. Vertaisvinkkaus:

Tunnin lopuksi palataan piiriin kirjat kainalossa. Piirissä käydään kierros, jossa kukin näyttää (ja kertoo), mitä löysi ja lueskeli. Voi näyttää joko vain kannen tai jonkin kohdan kirjasta, välttämättä ei tarvitse puhua mitään.

Myös ryhmän aikuiset osallistuvat kierrokseen omilla löydöillään.

8. Pysytään piirissä ja siirretään vastuu tunnin jatkumisesta ryhmän omille aikuisille.

Omat aikuiset kertovat, mitä tehdään seuraavaksi ja ottavat ryhmän haltuunsa.